

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

27/2020

*Průští číslo vyjde
14. října 2020*

Z obsahu

- * *Duchovní růst*
- * *Všichni se oblečte
v pokoru jeden vůči...*

7. října 2020

ročník 105

cena: 13 + 3 Kč

Poselství k 18. neděli po sv. Trojici

JSME STVOŘENI K UŽITEČNÉMU ŽIVOTU

Prísloví 20,12

Veškeré dobré věci, které dostáváme, jsou Božím dílem. Máme odkud čerpat životní sílu. Bůh nás štědře hostí ve svém světě. Důležitý a směrnatý je záměr, proč jsme naživu. O něm Bible svědčí jednoznačně. Když se podívám na sebe, když se podívám na své bližní, když se podívám na své děti, tak mám vědět, že jeden jako druhý jsme a žijeme kvůli Hospodinu. Bez výjimky. On nás chtěl mít živé, on nás chtěl zahrnout do své lásky, a tak tedy jsme zde. Lidé. Tvorové Boží. Stvořitelovým záměrem je, ať si svůj život zdárně užijeme s užitekem, ať z něj máme radost a potěšení.

Proto Bible tvrdí, že se člověk rodí na svět jako pozeňnaný. Nepřichází jako trestanec, vyhnaný z blažené vyšší sféry do neblahého hmotného prostředí. Takhle to mnozí vnímali a bohužel stále vnímají. Člověk není duše uvězněná v těle. Pobyt na zemi je ten nejvlastnější život, jediný a jedinečný. Žádný jiný nemáme. Právě tento prostor, právě tento čas je nám dán k životu. Není to omyl, není to božské nedopatření, je to Boží pozeňnání.

Člověk má proniknout všude, třeba i skrze ty nástroje v podobě uší a očí. Všechno kolem má pojmout do svého záběru, stejně jako navázat vztah mezi sebou a okolím. Nástrojů máme přehršel, náboženství (sleduje stopy Stvořitelovy), láska k přírodě (uplatňuje citový náboj), věda (zkoumá řád světa), umění (zachycuje krásu a nádheru), oseté pole a vyplety záhon (ukazuje starostlivost, péči, úsilí). S tím úkolem nebu-

deme nikdy hotovi. Jistě chce to i nějakou oběť. Semeno musí opustit plod, padnout do chladné země, být pohřbeno. Jen tak může vyrůst nový strom. Jen tak může vydat mnohý užitek. Jen tak se může naplnit potenciál, který je v něm skrytý. Tím, že se pustí, spadne, dovolí vodě a slunci, aby narušily jeho tvrdost a probudily v něm nový život. Zdaleka ne vše, co je zaseto, přináší užitek (viz známé podobenství o rozséváči). Mnoho z toho množství přijde nazmar: něco je zašlapáno, něco sezobou ptáci, něco uschne, zadusí se, prostě nepřinese žádný užitek. Může se zdát, že to setí je téměř marnost. Ale zdání klame: nakonec je řeč o užitku stonásobném, který přinese zrna zapadlé do dobré půdy. To je užitek, který převáží všechny ztráty. A teprve tyto počty, které se ukáží až při sklizni, jsou rozhodující. Až teprve na konci se ukáže, jak to s královstvím Božím doopravdy je. A můžeme si být jisti, nakonec se ukáže, že setba nevyšla nazmar, ale přinesla dobrý užitek.

Filip Jandovský
kazatel sboru
Evangelické církve metodistické
v Litoměřicích

O veverkách, marnosti a krásném javoru

Víte, jak se u nás pozná říjen?

Co nejčastěji chodím do lesa naslouchat, jak padá listy.

Víte, jak se u nás pozná opravdický podzim? Z lesa na naši zahradu přicházejí co nejčastěji divoká zvířata a berou si z naší úrody zásoby na zimu.

Už je tomu víc než deset let, co můj manžel zasadil lísku, aby měl dostatek oříšků, které má tolik rád. Troufale předpokládal, že si vypěstuje zásobu dostačující na celou zimu. Místo toho má vztek, protože díky veverkám čípkám mizí naše oříšky rychleji, než je jejich pěstitel stačil spočítat. Ty oříšky, zajisté. Veverky počítat nelze, jsou mazané nebo neviditelné. Avšak jejich výskyt je významný. Možná by se dala vyšlechtit odrůda tak velkých lískáčů, že je veverky neunesou. Ale na něco takového už můj manžel nemá trpělivost.

Také já jsem mívala rostlinářské záchvaty. Pominuly po čase naplněném marným očekáváním, prostinkou vírou a následnou nenávistí ke všemu živému. Usoudila jsem po několikaleté zkušenosti, že je hloupé ničit si záda, ruce a peněženku jen proto, aby všelijací létavci, chlupáci i plazivci měli naservírováno na pracně a marně hnojených, pletých a zalévaných záhonech. Je rozumnější přispívat na ohrožené druhy v ZOO nebo nějakému mysliveckému spolku na nákup ekologických nápojů a potravin pro zvěř v našich lesích.

Na zahradě nám rostou také třešně. Mají je rádi špačci. Jablka a hrušky zase vyhovují srnci zvěři. Zejména na podzim nás navštěvuje jeden šikovný srnec, který si takto mapuje centra občerstvení, kam je možno zavést rodinu včetně širšího příbuzenstva. Salátovou zeleninu zbožňují zajáci a slimáci, rajčata a bobulovité ovoce svědčí bažantům, zatímco kořenovou zeleninu oceňují hryzci a jiná myši havěť.

Naši předkové měli rádi podzim, protože jim dával zaslouženou odměnu za celoroční námahu. Předkové naplnili sýpky obilím, sudy kysaným zelím, sklepy bramborami a spíše ovocem. A já si kladu otázku – cožpak tehdy nežili živočišně jako nyní? Jestli ano, kterak se jim náš předeek ubránil?

Na podzim sedává má vodící psice po večerech na verandě a sleduje, zda se neobjeví na zahradě nějaký vetřelec. Pokud ano, rozběhne se za ním a huláká mocným barytonem, aby především ti srnci věděli, kdo je tady domácí paní. Po takto vysilujícím výkonu odejde na pelíšek do obýváku a noční život na našich pozemcích už ji nezajímá. Takže hostina nezvaných přátel může začít.

Můj podzim je romantický od konečného rozhodnutí neriskovat zbytek zraku a nervů pro marnou snahu zajistit svépomocné rozmanitost rodin-

Dokončení na str. 2

Podobenství o rozséváči

Žd 1,1-3a + 2,1-4; L 8,4-15

Rozséváč pracuje, rozhazuje semena. Ta dopadají různě. Některé padlo vedle cesty, tam chodí hodně lidí. Samozřejmě, nová rostlina z něj nebude – je pošlapáno a stává se ptačí svačinou.

Jiné zrno padlo na skálu. To také nemůže mít žádný efekt.. Sice vyrazí klíček, ale vzápětí na suché skále vadne. Bez vody není života. Ale ani bez světla ne. To je osud zrna v trní. Není prostor, není světlo, rostlina je udušena... Podle podobenství až to čtvrté semínko padne na dobré místo, na místo, které mu dá všechno pro další růst.

Ve výkladu tohoto obrazu čteme, že rozséváč je Bůh a semeno je Boží slovo. Slovo znamená zvěstování, slovo kázané, evangelium. Ze slova rozséváního by měl být užitek, stejně jako by ze zrní měla být úroda na poli. A tak platí, že rozsévání slova je volání, snaha oslovit, pozvání. A o to jde!

V epištole Židům jsme četli: „Mnohokrát a mnohými způsoby mluvil Bůh k našim otcům ústy proroků a teď promluvil skrze svého Syna Ježíše Krista.“ - Chápeme dosah této věty?

Většina z nás by ráda viděla a slyšela nějakého proroka. Už ten zjev

musel být zajímavý! A možná i impozantní. Tak si to představujeme například u Jana Křtitele. Žije na poušti, oděn do velbloudí kůže, jí kobylky a med divokých včel... A co pak takové prorokovo Slovo - to muselo být něco!...

Snad i muselo a snad i bylo to jejich slovo „něco“. Ale podstatné je, že to něco máme teď před sebou, to jejich něco je tady!... Ježíš Kristus jako jeden z řady Božích hlasů je poslední promluvou samého Boha k nám. - A je to jako kdysi. I v minulosti v dobách lidu staré smlouvy poslaný prorok promluvil a ti, kdo ho slyšeli, tlumo-

Dokončení na str. 2

AKTUALITA: NEOBVYKLÁ UDÁLOST V THAJSKU

Křesťané v Thajsku zorganizovali velkou venkovní akci, při které bylo pokřtěno 1435 lidí. Na ceremonii se 26. září shromáždili věřící z pěti různých provincií země. Na akci spolupracovaly dvě misijní organizace. Ředitel jedné z nich, Robert Craft, řekl pro portál Premier, že i když misionáři v Thajsku pracují již mnoho let, jedná se o bezprecedentní událost v historii země. „Misijní práce v Thajsku probíhá již 200 let, ale nikdy nedošlo k situaci, aby bylo pokřtěno takové množství lidí. Je to historický den. Je to poprvé, co došlo k takovému probuzení. Myslím, že Bůh zde právě dělá něco velmi jedinečného.“ V Thajsku se majorita populace hlásí výhradně k buddhismu, přičemž křesťané představují jen velmi malou menšinu. K celé události dodal, že vlna probuzení začala koncem roku 2016 se vznikem sítě domácích sborů v různých provinciích země. Dnes je po celé zemi více než 700 domovských sborů. Ke křtu došlo navzdory obavám z koronaviru, i když bylo v té době jen 5 pozitivních případů. „V některých zemích pandemie drasticky ovlivnila evangelizační činnost, ale v Thajsku se zdá, že jsme byli ušetřeni,“ konstatoval Robert Craft.

1,435 THAI PEOPLE GET BAPTIZED

(red)

IZRAEL A ARABOVÉ
Zástupci Spojených arabských emirátů a Bahrajnu podepsali 15. září 2020 ve Washingtonu dohody o navázání plnohodnotných diplomatických vztahů s Izraelem. Prezident Donald Trump označil normalizaci vztahů obou arabských zemí s židovským státem za počátek "nového Blízkého východu". Ještě před ceremonií, která se odehrála na trávníku u Bílého domu, Trump uvedl, že navázat oficiální styky s Izraelem by mohlo ještě dalších pět nebo šest zemí. "Máme tu alespoň pět nebo šest zemí, které budou velmi brzy následovat," řekl, aniž by upřesnil, o jaké státy se jedná.
Spojené státy sehrály v jednáních roli prostředníka, přičemž pro Trumpa jsou podle řady pozorovatelů dohody významným úspěchem, ze kterého bude chtít těžit jen necelé dva měsíce před volbami, v nichž usiluje o znovuzvolení. Trump hovořil v souvislosti s podpisem dnešní dohody o "úsvitu nového Blízkého východu". "Toto odpoledne jsme tu, abychom změnili chod dějin," prohlásil. Dnešní navázání diplomatických styků označil za "velký úspěch", díky němuž budou "lidé všech vyznání a původu žít společně v míru a prosperitě".
Izraelský premiér Benjamin Netanjahu ve stejném duchu označil dnešní akt za "dějinný bod obratu", který může jednou provždy ukončit izraelsko-arabský konflikt.
Rozhodnutí o normalizaci vztahů s Izraelem oznámily Spojené arabské emiráty (SAE) v polovině srpna. Byly tehdy přitom teprve třetí arabskou zemí, která se k podobnému kroku rozhodla. Naposledy tak učinilo Jordánsko v roce 1994 a před ním Egypt v roce 1979. Od oznámení SAE se však v diplomatických kruzích diskutovalo o tom, že by se po tomto "prolomení tabu" mohly k Abú Zabí přidat i jiné země. To potvrdil minulý týden Trump, když v pátek oznámil, že dalším státem bude právě Bahrajn.
Navazování diplomatických vztahů s Izraelem se děje na pozadí sdílených obav zúčastněných zemí z počínání Íránu. Trumpova vláda se podle agentury Reuters pokusila ke stejnému kroku přimět i další sunnitské země, především nejvlivnější z nich - Saúdskou Arábii. Rijád dal však najevo, že na to nyní není připraven.

Dle internetu

Pozvánka

VERITAS, historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, pořádá svůj seminář s tématem z neuskutečněného jarního setkání, totiž:
„Význam Karla II. z Lichtenštejna pro dějiny Moravy“. Osobnost olo-mouckého biskupa z barokní doby připomenou svými přednáškami doc. PhDr. Eva Melmuková a ThDr. Petr Melmuk, Th.D.
Seminář se bude konat jako obvykle v Pardubicích v sálku na faře ČCE v ulici Sladkovského č. 638, a to v sobotu 24. října 2020 v 10 hodin. Všichni zájemci jsou srdečně zváni.
(Fara je šestý dům za evangelickým kostelem směrem od centra.)

Inzerce

Je vám 65+ a hráli jste někdy na hudební nástroj? Na klavír nebo varhany - a třeba jen pro sebe, pro radost? Můžete to zkusit znovu a procvičíte si svoje prsty, mysl, ale i nohy. Od září 2020 otevírám v Praze na Vinohradech výuku hry na varhany - jak pro začátečníky, tak i pro pokročilejší.
Zájemci kontaktujte mě:
Mgr. Václav Peter, mobil: 606 859 222, e-mail:org-peter@volny.cz, www.vaclavpeter.cz

č. 3

O veverkách, marnosti a krásném javoru

Dokončení ze str. 1
ného stolu. Mohu se tedy těšit z mnoha radostí, které podzim provázejí. Courám se listím, nechávám na sebe padat mlhu, dopřádám si nostalgii usínající přírody a přemýšlím, proč dny syčené sluncem, květinami, vycházkami a výlety tak rychle utíkají. Tak si to honem ještě užiju, než začne ta dlouhá a pochmurnější část roku.
Moje kamarádka si nedávno povzddechla – bylo mi padesát. Co se s takovým nákladem ještě dá podniknout? Zamyslela jsem se: „To je relativní. Musíš si představit, že něco jsi. Když si představíš, že jsi pračka nebo žehlička nebo vysavač – tak to jsi už tedy děsně stará. A budeš mít kliku, když tě budou chtít alespoň do nějakého muzea.“
„No, to teda. Ale co kdybych byla strom? Ten má v padesáti ten nejlepší věk – nebo ne?“
„A jaký strom budeš?“
„Určitě javor. Kvůli tomu oblečení. Všimni si, že nejkrásnější outfit má na podzim. Jo, budu javor. Jdu si koupit něco barevného, ať je ten můj podzim veselejší...!“
Přeji vám, abyste se dobře připravili na čas, kdy vám veverky nenechají ani jeden oříšek a kdy se vám všechno kolem zdá nudné a tmavé. Běžte si koupit nějaké dobré jablko – například Delicius, pytlík buráků a třeba červenou bundu. A o buráky se rozdělte s někým, kdo se také těžko loučí s babím létem.

Delicie Nerková

Pokušení na poušti

Dokončení ze str. 1
čili jeho slovo dalším, vypravovali o tom. Slovo se šířilo, později bylo zapsáno a tím znělo dál. A lidé o tom přemýšleli a nosili to v myslích a srdcích. U Ježíše Krista je to podobné. Někteří ho slyšeli, mluvili o tom, pak to zapsali. A my o tom přemýšlíme a nosíme to slovo ve svých myslích a srdcích.
Většina z nás by chtěla být u toho velkého Božího promluvení. - A světe div se: Jsme u toho! My u toho jsme! Jak? Tím, že ten Boží hlas slyšíme. Jako kdysi, tak i dnes. Ale jako dřív, tak i dnes, ne všichni chtějí ten hlas pustit za svůj práh. Bůh i Ježíš zve a co říkají lidé? - „Prosím tě, omluv mne, pole jsem koupil, voly jsem koupil, musím je vyzkoušet. Omluv mne, nemůžu, oženil jsem se.“ Zvědaví jsme dost, ale na co? Jak vypadá prorok z pouště? Řve, křičí na lidi až ustupují o krok zpět? Je jako yetti? Zarostlý, nebezpečný?... A jak vypadal Ježíš? Když mluvil, někteří říkali: „Hrozná je tato řeč, kdo to může poslouchat?“... - A opravdu, byli i tací, kteří to poslouchat nedokázali a jak čteme: „nechodili s ním více.“
A jsme u jádra problému. Nejde o povrch, nejde o senzací. Jde o obsah. - Ta Boží mluva je sladká i hrozná zároveň. „Kdo to po vás chtěl, abyste šlapali mé nádvoří? Vaše svátky se mi hnusí!“, hřmí Izajáš... - A Jan Křtitel: „Plemeno zmijí, pokrytci, kdo vám ukázal, že můžete uniknout Božímu hněvu? - Neste ovoce, které ukazuje, že činíte pokání!“
Ježíš vyčítá lidem jejich povrchnost, i ten směšný důvod, proč se hrnou za prorokem. Říká: “Na co jste vyšli na poušť? Vidět proroka? - Tady je víc než prorok.“ A v duchu dřívějšího burcování a tepání Božího lidu volá: „Pokrytci, dobře o vás prorokoval Izajáš, když říkal: Lid tento mě ctí ústy, ale jejich srdce je daleko! Marně mě uctívají, neboť učí naukám, které jsou jen příkazy lidskými“...

Teď máme celou šachovnici před sebou: Boží promluvu, prorockou mohutnost, slovo, které otřásá, a strhává masky, za které se rádi schováváme.
Zvědaví jsme. Ale na co? Chceme také i naslouchat, co nám Bůh říká? Nešlapeme i my sborová nádvoří marně? Ať to nevyzní příliš lacino, ale ptáme se někdy sami sebe, proč obrazně řečeno ta sborová nádvoří šlapeme? Je to zvyk? Je to náhrada za nepovedené programy v televizi? Jdeme za přáteli a známými? Je to rituál – jakési plnění předpisů, aby se Ten tam nahoře nerozzlobil? Ale Ten tam nahoře se moc nezlobí... Rozsévá. Rozsévá slovo, zve. Ovšem rozséváč očekává, že ze setby něco vzejde! - Není výsledek jeho práce příliš chatrný? Proč tak málo lidí slyší jeho pozvání? - Možná koupili pole, koupili voly, oženili se – musí vše vyzkoušet... Já vím, žena se nezkouší. Vztah zkouší sám čas – a všechno, co čas a život přináší.
Podobenství o rozséváním zrní můžeme s trochou odvahy vztáhnout i na námluvy a partnerské vztahy. Někteří známost skončí dřív než může něco vyklíčit. Neurodilo se, říkáme. Jindy jde o životnost opravdu jepičí... A potřetí, po dobrém začátku zapracuje to trní: starosti, jiné představy o celém svazku – a když růžička odkvete, zůstávají jen trny.
Tak je tomu v životě lidí, a tak tomu bývá i s životem víry.
Někdy lidé zaplanou pro vysoké ideály, ale pak přicházejí rozlady ve sborovém soužití, finanční náročnost – 5 % příjmu! - občas i vyslovené protivenství pro vyznání. - To vše může rostlinu zadusit.
A co na to Ten tam nahoře? Nebude se zlobit? Nebude na nás křičet? Nezařve jako bigfoot, jako yetti?... Je pravdou, že velké prorocké postavy, které Bůh posílal k burcování svého lidu, uměli pouštět hromy a blesky! - Ale když naposledy mluvil Bůh,

promluvil skrze svého Syna Ježíše Krista. A ten Ježíšův hlas i přes nadávky do pokrytců je hlas tichý. Vždyť je to ten Mesiáš, který „nalo-menou třtinu nedolomí a knot dout-nající neuhasí“.
Ježíš káže, uzdravuje, zve. Evangelium je, jak víme, dobrá zpráva, poselství o pokoji, o Božím odpuštění, o lásce. Jen některé zrna padne na úrodnou půdu. Jiné nevzejde. Má nás to trápit? - Není důvod. Co není může být. Kdo zatím nezaslechl, zaslechnout může. Tak jak se to stalo s námi. Ježíš Kristus zve dál a na nikoho nepouští hrůzu. - Jen řekne: „Kdo má uši k slyšení, slyš!“
Símě dopadá na tuto zem a něco působí. Ale neděláme to my. Působí samo slovo a Duch svatý. Když se toho přesvědčování zmocní lidé, je to obvykle tragedie. - Zdá se, že největší dopad na slyšení druhých mělo pronásledování. - V roce 64 Nero zapálil Řím. Chtěl vidět, šílenec, jak asi vypadala hořící Trója. Požár svalil na křesťany, na tu sektu, která uctívala ukřižovaného otroka Ježíše a císaři se okatě odmítala klánět. Tvrdili dokonce, že císař a otrok jsou si rovni! Co s takovou havětí?! Po požáru nastalo velké pronásledování křesťanů – házení lvům, křižování, zabíjení ve velkém... Ale místo toho, aby tato skupina zmizela ze světa, stal se opak. Počty věřících rostly. Tertulián napsal to známé: „Krev mučedníků je símě nových křesťanů.“
Rozsévac rozsévá. Zrno je boží slovo. Můžeme něco pro to rozsévání udělat my? Nevíme přesně. Ale můžeme tomu slovu naslouchat. A přemýšlet a nosit to slyšené v mysli a v srdci.
A můžeme si připomenout i větu z Písma: „Ne silou ani mocí, ale Duchem mým, praví Pán.“ Jedině tak platí a bude platit, že kam přichází Boží slovo, tam vzchází světlo. Amen

Marian Šusták

Sto let Evangelické církve metodistické v Československu

Metodistické církve se zrodily z evangelizačního a reformního hnutí v lůně anglikánské církve v 18. století na Britských ostrovech. Od počátku v sobě měly misijní imperativ. Rovněž počátky metodistické církve v ČSR před sto lety vzešly z touhy českých kazatelů v USA zasáhnout také svou starou vlast evangeliem s typickým důrazem metodistů „šířit svatost podle Písma po (celé) zemi“. Pod svatostí si nepředstavovali strnulou pozici strachu křesťana před Božím soudem, ale spíše aktivní život s Ježíšem podle zásad Písma a s etikou pomoci bližním. Společali přitom na různá zaslíbení Písma, na Boží moc působící v životě křesťana, jenž se ve víře modlí a očekává Boží odpověď.

Misijní rada Metodistické episkopální církve jižní v USA vybidla v březnu 1920 Josefa Dobeše, aby se vydal na cestu do Československa. Do Prahy přicestoval 4. května 1920. V červenci navštívil Československo biskup J. Atkins a bylo dohodnuto, že kazatel Dobeš začne stánovou evangelizaci v Praze. Stan byl postaven 4. srpna 1920 na Královských Vinohradech. 21. listopadu téhož

roku byl v Praze-Vršovcích zorganizován první metodistický sbor v Československu. K němu brzy přibýly další sbory v Praze a v místech mimo Prahu.
Od 3. do 7. srpna 1922 zasedala v Praze v Ječné ulici, v domě, který církev koupila pro své ústředí, první Výroční schůze československé misie. Schůzi svolal americký biskup W. B. Beauchamp pověřený Generální konferencí vedením misie Metodistické episkopální církve jižní v Československu, v Belgii a v Polsku. Prvními ordinovanými staršími byli Josef Dobeš a C. T. Collyer, kteří přišli do Československa roku 1920. Další dva, J. L. Neill a Josef P. Barták, se připojili k československé misii roku 1921. Následně přibyl Václav Vančura, jehož jméno nelze vynechat v souvislosti s vývojem práce zejména v složitých dobách II. světové války a v časech pro církev těžkých - poválečných a raně komunistických.

Evangelizační práci konali ve velkých stanech. Jejich práci vydatně podporovali laici. Významné podpory se jim dostávalo i ze strany jiných církví. Jak píše Vilém

Dokončení na str. 3

Alexandr Meň: Křesťanství 3. část

(poslední promluva 8. září 1990 před mučednickou smrtí)

Pokračování z minulého čísla

Neměl by se za tím vším hledat rozum, který by se nějakým způsobem podobal tomu našemu? K tomu lze dodat – ne podobný rozum, ale rozum, který ten náš nekonečně přesahuje.

Ve starozákonním biblickém náboženství , o němž jsme tu už mluvili, vznikl pojem víry, která je důvěrou. Ne víra jako přesvědčení, ať už teoretické, filozofické nebo náboženské, ale víra jako úkon, kterým je ubíjející absurdní skutečnost překonána a v němž člověk říká Bohu: "Ano. Přijímám a naslouchám." Tak vzniká dávná smlouva mezi člověkem a Bohem.

Smlouva mezi primitivními národy a božstvem nemohla být konečná a dokonalá. Šlo tehdy o výchovnou etapu lidského rodu, dětství celého lidstva; pak nastalo mládí. V sedmém století před Kristem pronáší prorok Jeremiáš tato slova: "Toto praví Hospodin: uzavřu s lidem novou smlouvu (berít chadašá – nový zákon, nová smlouva), ne takovou, jako byla předtím. Bude vepsána do jejich srdcí." Jednou v noci je přinesena oběť... Sedm set let po proroku Jeremiášovi se v malé místnosti shromáždí dvanáct lidí a přinesou oběť. Obvykle byla přinášena oběť krvavá, krev byla symbolem života a život patří jedině Bohu. Příslušníci shromáždění byli pokropeni krví obětního zvířete. Tak tomu bylo odedávna u všech národů, už od nejranějších dob. Také Mojžíš, když uzavřel smlouvu mezi Bohem a lidem, pokropil všechny krví obětního beránka.

V noci, kterou mám na mysli, v noci na jaře roku 30 prvního století našeho letopočtu, slaví Ježíš Nazaretský v kruhu dvanácti učedníků obřad – připomínku svobody, kterou dává

Bůh. Není tu žádná krev, je tu kalich s vínem a chléb. Ježíš láme chléb, dává ho všem a říká: "Toto je moje tělo." Obchází učedníky s kalichem a říká: "Toto je má krev, kterou za vás prolévám, to je nová smlouva v mé krvi."

V této posvátné hostině se Bůh a člověk nespojují tělesnou krví, ale symbolickou krví země, neboť šťáva z vinných hroznů, víno, to je krev země a chléb je tělem země, je to příroda, která nás živí, je to Bůh, který dává sám sebe jako oběť za lidi.

Tuto oběť přináší Ježíš Nazaretský a od tohoto okamžiku, od této posvátné noci je neustále pozvedán kalich a slavena eucharistie. Toto znamení nacházíme ve všech křesťanských směrech, ve všech křesťanských denominacích, ve všech církvích.

Někdy se říká, že Kristus hlásal novou morálku. Řekl: "Nové přikázání vám dávám - milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás." Dříve také existovalo přikázání o lásce, slova "miluj bližního svého, jako sebe samého" vyslovil Mojžíš. Kristus jim dodal zcela specifický tón – "jako jsem já miloval vás", protože z lásky k lidstvu zůstal s námi, na špi navé, zakrvavené, hříšné zemi jenom proto, aby nám mohl být nablízku. Jeho láska se stala láskou sebeobětující, proto říká: "Ať každý odevzdá sám sebe, vezme svůj kříž, tedy svou službu v utrpení a v radosti, a tehdy mě bude následovat." Kristus vyzývá člověka, aby skutečnil Boží ideál. Jenom krátkozrací lidé mohou považovat křesťanství za minulost, která se uskutečnila v nějakém třináctém, nebo možná ve čtvrtém, nebo snad v jiném století. Křesťanství zatím uskutečnilo jen první, řekl bych bázlivé kroky v dějinách lidstva.

Mnohá Kristova slova zatím nechápeme, protože jsme ještě duchovní a morální začátečníci, protože šíp evangelia je zaměřen na věčnost jako cíl, protože dějiny křesťanství

teprve začínají, a to, co nyní nazýváme dějinami křesťanství, byly napůl neumělé a nepodařené pokusy je uskutečnit.

Můžete mi namítnout, jak to, že jsme měli skvělé umělce, ikonopisce (malíře ikon) formátu Andreje Rubleva. Jistě vyskytli se velcí světcí, to byli předchůdci. Kráčeli na pozadí temného moře špíny, krve a slz. To chtěl zřejmě vyjádřit Tarkovskij ve filmu Andrej Rublev, anebo to možná ani nechtěl, ale to tak prostě vyplynulo. Jen si zkuste představit prostředí, v němž se utvářelo jemné, něžné Boží zjevení sv. Trojice... Film nám ukazuje pravdu, války, mučení, zrady, násilí, požáry a záhubu. V takovém prostředí mohl člověk Bohem neosvícený tvořit jen caprichos, jaká maloval Goya. Ale Rublev zachytil Boží zjevení. Nečerpal ze skutečnosti, která ho obklopovala, nýbrž ze světa duchovního.

Křesťanství není nová morálka, ale roste nový život s Bohem. Je to nová smlouva, Nový zákon. Kde je tady ukryto tajemství? Jak mu porozumět? Proč lidstvo přitahuje osoba Ježíše Krista jako magnet, ačkoliv přišel na svět ponížený a neměl v sobě ani tajemnost indických mudrců, ani poetickou exotičnost východní filozofie?

Vše co říkal, bylo jednoduché, jasné, i příklady v podobenstvích bral z každodenního života. Tajemství, které odhaluje v několika slovech, slyšíme v Janově evangeliu. Filip říká: "Ukaž nám Otce, Otce všech." Kdo je ten, kterého Řekové nazývali arché, prvopočátek? Ježíš na otázku odpovídá tak, jak neodpověděl žádný filozof na zemi: "Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mne neznáš. Kdo vidí mne vidí Otce." Takto hovořil mnohokrát a mnozí se k němu obrátili zády a odcházeli pobouření, neboť jeho slova vždy obsahovala výzvu. Bylo nutné pochopit zvláštní tajemství.

Pokračování příště

Idea nenásilného odporování zlu a český myslitel Petr Chelčický

Uplynulo téměř dva tisíce let od chvíle, kdy byl v Kázání na hoře vysloven požadavek nenásilného odporování zlu. Je pozoruhodné, že Kristus v něm svůj výsostný etický apel, i když bezesporu úderný a závažný, nestaví na imperativních příkazech, ale spíše nová nasměrování doporučuje. Představuje svým posluchačům pozoruhodnější, na lásce a úctě postavený způsob, jak lze řešit spory, a předkládá jim tak pro nenávistné situace obraz jednání určovaného směrovkami mravní dokonalosti. Ta má být jejich metou, jejich ideálem, neboť je přímým odrazem jednání božího, jak se dovídáme z Horského kázání, když čteme: „Budíte tedy dokonalí jako nebeský váš Otec.“

Zamysleme se hlouběji nad vnitřním obsahem tohoto poselství, které nepřichází z našeho světa: „Slyšeli jste, že bylo řečeno: Oko za oko a zub za zub. Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou Slyšeli jste, že bylo řečeno: Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítele svého. Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce.“

Jako bychom byli doslova přizváni ke spolupráci, ke spolupráci na výsostném nebeském díle lásky. Jsou však tato doporučení uskutečnitelná? Jsou vůbec vhodná pro náš svět? A co nám přinášejí? Co podstatného nám sdělují? Co to vlastně znamená milovat nepřítele? Nic více, ale také nic méně než ani jemu neupírat právo na život, na milosrdenství, na spásu, na vysvobození od zlého, jemuž otročí, na možnost láskyplné proměny. Což v sobě zlo samo nenese stigma prokletí? Což nejsou jeho nositelé už sami v sobě tvrdě trestáni? Nepotřebují proto naši pomocnou ruku? A neodpovídají tedy v Kázání na hoře výzvy k lásce a k odpouštění právě na tuto skutečnost?

Je ale člověk takové bezbřehé laskavosti vůbec schopen? Rozpoznáváme, že vyzvání k ní je naléhavé, čímž jen podtrhuje její význam, zároveň však vyjadřuje také obdivuhodnou, překvapivou, povzbuzující důvěru a naději, že člověk i ve své křehkosti a etické nedokonalosti požadované nejvyšší mravní velikosti schopen je, rozhodne-li se pro ni sám a svobodně. Velký filosof Emmanuel Rádl označuje Horské kázání jako „ukázku čistého morálního zákona bez pohrůžky“.

„Vy jste sůl země; ...Vy jste světlo světa ...Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.“

Od prvního okamžiku, kdy myšlenka přemáhání zlého dobrem vstoupila do světa, budila pozornost a čerila pokojné vody. Od prvního okamžiku měla své nadšené, odvážné přívržence, od prvního okamžiku byla zesměšňovaná, nepochopená, kritizovaná, ba nenáviděná. Už v prvním století považuje apoštol Pavel za nutné ji blíže vysvětlovat, když v epištole k Římanům praví: „Nikomu neoplácejte zlým za zlé, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud. ...Jestliže má tvůj nepřítel hlad, nasyť ho, a má-li žízeň, dej mu pít; tím ho zahanbíš a přivedeš k lítosti. Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem.“

Při povrchním naslouchání může posluchač snadno zaměnit tuto výzvu k nenásilí za zbabělost, lhostejnost, za ponížení. Děje se tak často – v minulosti i v současnosti. Přemáhám-li však cílevědomě, důsledně zlo dobrem, nejde – a to je nutno zdůraznit – v žádném případě o pasivní uhybání zlému. Naopak, jedná se o odvážné, nekompromisní a hrdé vystoupení proti němu, o statečný boj, který se nevzdává, ale zároveň jedním dechem

Dokončení na str. 4

Sto let Evangelické církve metodistické v Československu

Dokončení ze str. 2

Schneeberger ve své práci Metodismus v Československu: „*Josefu Dobešovi pomáhalo několik pracovníků z jiných církví: kazatel Marek z Jednoty českokobratrské, kazatel Knobloch z Bratrské jednoty Chelčického, později kazatel Kubát z Českokobratrské církve evangelické. Členové Jednoty českokobratrské a baptisté podporovali práci svým zájmem a zpěvem.*“

Evangelizace metodistů v mladé Československé republice se konaly způsobem, který bral na zřetel hustotu rozložení sborů protestantských církví. V návaznosti na husitskou tradici a pod heslem „Národe český, vrať se ke Kristu“ soustředili evangelizační úsilí především do měst a obcí, kde reformační křesťanství nebylo četně zastoupeno. Množství lidí, které se objevovalo na evangelizačních shromážděních, bylo neobyčejně velké. Nahrávalo tomu do určité míry „Hnutí pryč od Říma, zpět k evangeliu“, které v mladém Československu spojovalo myšlenku češství s oddělením se od katolické církve. Tisíce bývalých členů římskokatolické církve rozšířily na přelomu 19. a 20. století řady jiných církví. Jak známo, vznikla též nová denominace – Církev československá. Těm, kteří vyznali víru v Krista v metodistických stanech, radil kazatel Dobeš a jeho spolupracovníci, aby se přihlásili do kterékoli církve. Mnoho lidí se skutečně přihlásilo do stávajících evangelických sborů. Do Metodistické církve se přihlásilo za deset let práce na deset tisíc členů. Byl to fenomenální nárůst, jaký si dnes, kdy lidé přicházejí i odcházejí spíše po jednotlivcích, ani neumíme představit. Rychlý vznik a růst sborů přinesl i problémy. Jeden z nich, velmi vážný pro budoucí existenci sborů, bezesporu představoval fakt, že evangelizace často zasáhly jednotlivce, kteří postrádali podporu a zázemí věřících rodin. Mnozí nevydrželi rodinný tlak a různé ataky ze strany příbuzných jiné konfesijní příslušnosti a vrátili se do své původní náboženské tradice nebo zůstali bez vyznání. Posléze přišly složité časy hospodářské krize, světové války a vláda netolerantního komunistického režimu, který navíc zakazoval evangelizaci mimo prostory církevních budov.

Na Slovensku, kde evangelizace a zakládání metodistických sborů nikdy nenabraly takovou sílu jako v Česku, se práce setkávala se silným odporem katolických duchovních a s násilnostmi, které vedly k ničení evangelizačních stanů a fyzickému napadání účastníků evangelizací. Kontinuita práce byla na pět let úplně přerušena zákazem činnosti v září roku 1940. Po skončení druhé světové války se k metodismu na Slovensku hlásilo jen několik jednotlivců. Do restriktivních komunistických poměrů po roku 1948 vstoupila naše církev na Slovensku zorganizovaná jen do sboru v Bratislavě. Později přibylы farnosti v Jenkovcích, v Sereďi a v Partizánském. Po mnoho let (1951-1981) byl za práci zodpovědný jen jediný ordinovaný kazatel Josef Polák z Bratislavy, člen Církevní rady v Praze. Zdá se, že naše církev na Slovensku po dlouhá desetiletí

stála spíše na okraji zájmu. Členský úpadek v obou částech Československa byl do konce komunistické vládní éry v roce 1989 obrovský.

Spolu se stanovou evangelizací se metodisté od počátku zaměřovali též na šíření Bible a křesťanské literatury. Založili biblický seminář v Ječné ulici v Praze. Instituční pomoc bližním realizovali od roku 1924 na „zámku“ v Horních Počernicích, kde vznikl sirotčinec, jehož prvním správcem se stal kazatel Josef Zloch.

Podobně jako v jiných církvích, i v ECM nastal rozvoj práce po nabytí skutečné náboženské svobody po roce 1989. Dnes je práce organizována do dvou oblastí, české a slovenské s jednou výroční konferencí, které předsedá biskup Centrální konference pro střední a jižní Evropu Dr. Patrick Streiff. Za českou oblast zodpovídá superintendent Petr Procházka, za slovenskou supe-rintendent Štefan Rendoš. Česká oblast je organizovaná do patnácti farností, slovenská do sedmi. I v současnosti je významnou složkou církevní práce sociální a vzdělávací. Církev má v ČR sedm středisek křesťanské pomoci a dvě další zařízení, ve slovenské oblasti funguje Diakonia ECM. O vzdělávání laiků a o celoživotní vzdělávání kazatelů v obou oblastech pečuje Institut vzdělávání ECM. Církev vlastní též rekreační a duchovní středisko v Poušti u Bechyně a na Veselce u Vimperka. Poskytuje také studentské ubytování v semináři v Praze-Vršovcích. Ve Slovenské republice založila ECM spolu s dalšími probuzeneckými církvemi vysokoškolské pracoviště, Katedru teologie a katechetiky na Pedagogické fakultě UMB v Banské Bystrici. Ve slovenské oblasti se ECM pastoračně a evangelizačně věnuje též romskému etniku, zejména na východě země, kde vznikly sbory s převážně romským členstvem.

Jakou má budoucnost metodismus v Česku a na Slovensku? I sám zakladatel metodismu, anglikánský duchovní John Wesley, měl ve smyslu budoucnosti své otázky. Vyjádřil se vcelku jasně pět let před svou smrtí (1791) ve svých „Myšlenkách o metodismu“: „*Nebojím se, že by lidé zvaní metodisté někdy přestali existovat v Evropě nebo v Americe. Ale obávám se, že by neměli existovat pouze jako mrtvá sekta, která má formu náboženství bez moci.*“ To je vážný odkaz do našich řad. Metodismus je částí Kristovy církve, jeho existence je tedy v tomto ohledu pod zárukou a péčí své Hlavy. Metodismus může udělat mnoho dobrého. Podkopat ho mohou náchylnosti k církevním rozkolům a horlivé kulturní přizpůsobování. Nezbyývá než věřit, že Duch svatý přemůže rozličné nesvatosti a dílo šíření svatosti podle Písma půjde dál.

Pavel Procházka
profesor na Katedře teologie a katechetiky Pedagog. fakulty UMB v Banské Bystrici
ředitel institutu vzdělávání ECM

Spiritualita bramborového guláše

Na Slovensku a v Polsku se o nás říká, že jsme národ neznabohů. Ale není to žádná pravda. Ve spotřebě horoskopů a amuletů předčíme většinu našich sousedů. Do kostela moc nechodíme, to je fakt. Na církev se díváme s podezřením, náboženskou plíseň nesnášíme. Ale duchovno nás zajímá, tajemno nás oslovuje, věštění budoucnosti a duchovní léčení nás vysloveně rajcuje. Alespoň to říkají sociologové. A co teprve brožurky duchovně zaměřené literatury – ty jdou v české kotlině vysloveně na dračku – už od prvních okamžiků po pádu komunismu před pětadvaceti lety. Vzpomínám na tu dobu s těžko skrývanou nostalgií. Na pultech knihkupectví i na stáncích všelijakých trhovců a podivínů se po listopadu osmdesát devět objevily stohy brožovaných tiskovin, nabízející duchovní stravu všeho druhu. Od jógy přes zenovou meditaci a holotropní dýchání až po uctívání andělů, kabalu a alchymii. Stejně jako mnozí vrstevníci z generace Husákových dětí jsem tehdy hlтал duchovní brožurky s dychtivostí skoro nepřičetnou. Živelně, zbrkle, netrpělivě jsem do sebe ládoval jednu brožuru za druhou. Stal se ze mě nefalšovaný duchovní hledač, spotřebitel spirituálního zboží, vyzobávач transcendentních rozinek a sběratel duchovních kuriozit. Labužník a gurmán na poli zázračna a nadpřirozena. Míchal jsem si náboženské koktejly podle vlastní receptury, klohnil si duchovní guláš „co dům dal“; jako když pejsek a kočička vařili dort. Máslo a zavařenina, syrečky a ořechy, okurky a čokoláda, česnek a bonbóny, kakao a zelí, husí hlava a věnec buřtů. Tantra a vyzývání archandělů, vyvolávání duchů a věštění z kozích jater, léčení vírou a geopatogenní zóny, šamanská extáze a kontaktování ufonů. Šla mi z toho hlava kolem. Moje pestrá duchovní strava mi po čase působila zažívací potíže, až jsem se cítil jako ten tlustý pes, co zbaštil chladnoucí dort, který pejsek a kočička položili na zápraží. Ale musím říct, že vzpomínám na telecí léta svého náboženského hledání s jistou velkorysostí. Myslím si, že to moje duchovní obžerství bylo omluvitelné dlouhým pústem normalizačního suchopáru. A že mě nakonec i ty dietní chyby vlastně dovedly k tomu, abych zatoužil po hutnější stravě. A tak mě nakonec jalové přehrabávání v duchovních lahůdkách přivedlo až k oprýskaným dveřím místního kostelíčka...

Pavel Hošek
promluva v rozhlase r. 2016

Idea nenásilného odporování zlu a český myslitel Petr Chelčický

Dokončení ze str. 3

usiluje i o zachování života nepřítele až k nejzazším hranicím možného. Jak velkorysé, mírotvorné, jak konstruktivní, jak obtížné! „Tato etika bez hranic“, řečeno slovy Alberta Schweitzera, si žádá velkou vnitřní sílu a snadno se dá zneužít. Má mnoho obdivovatelů, daleko více odpůrců, jen velmi málo opravdových následovníků.

V české historii se s důsledným postojem nenásilného odporování zlu setkáváme nejvýrazněji u společenských a politických aktivit Petra Chelčického, v novodobých dějinách světa u Lva Nikolajeviče Tolstého, nejvýrazněji pak u Mahátmy Gándhího, který důsledným prosazováním nejrůznějších forem nenásilného boje změnil chod dějin své celá staletí okupované Indie. Nad zlem segregace a chudoby vítězil užitím pokojného protestu také Martin Luther King, nazývaný též „černošským apoštolem nenásilí“.

Není pro nás jisté bez významu, že v této řadě vzácných osobností, které znovu důrazně poukázaly na dva tisíce let starou výzvu ke smírnému způsobu řešení sporů a nenávisti ve společnosti, stojí právě český myslitel. O životě Petra Chelčického toho s určitostí mnoho nevíme. I rok jeho narození je určován pouze přibližně, a to do doby kolem r. 1390, spíše před touto hranicí než po ní. Je však téměř jisté, že se narodil v malé vsi Chelčice poblíž Vodňan. Z jeho spisů lze vyčíst, že pocházel z nezámožné selské rodiny a že se setkal s Mistrem Janem Husem. Časový úsek a místo setkání však opět neznáme. Došlo k němu v Betlémské kapli? Setkali se v době Husova působení na jihu Čech?

Jisté a pro naše téma důležité je, že byl Chelčický v Praze v letech 1419–1420, kdy očištné husitské hnutí, s nímž bytostně souhlasil, postupně přerůstalo ve válku. Tento posun nastolil mezi vůdci i prostým lidem zásadní otázku. Je křesťanu povoleno – byť ve jménu pravdy boží – bojovat proti nepříteli se zbraní v ruce? Smí křesťan usilovat o život protivníka? Otázkou se zabývali kněží, byla předložena také mistrům Pražské univerzity. A výsledek? Křesťanům je zapovězeno válku rozpoutat, nesmí vést válku útočnou, ale válka obranná se připouští. Když tedy začátkem roku 1420 započali válečný útok král Zikmund a papež, protivníci husitů, byl odvetný boj obránců kalicha se zbraní v ruce podle teologů nejen jediným možným řešením, ale byl i spravedlivý, ospravedlnitelný. Petr Chelčický však toto logické východisko nepřijal. Zůstal ve svém přísném teologickém myšlení naprosto důsledný a nebál se – on, prostý sedlák, písmák-samorost – vyslovit i před učenci svůj nesouhlas, své jednoznačné NE. Válka, jakákoli válka, je božím příkázáním Nezabiješ vyloučena, zapovězena. Byl si vědom všech úskalí tohoto radikálního postoje? Cožpak nepřipouštěl ve skrytu duše výjimky ani pro vyhrocené situace? Samozřejmě že se setkal s odporem, že musel čelit nejedné promyšlené argumentaci a že zůstal tak trochu osamocen ve chvílích národního nadšení, které přinášela první ohromující válečná vítězství. V očích hloubavého, přísného Jihočecha zůstala válka bez přívlastků, tedy nejen válka útočná, ale i válka obranná, hříchem. Ani on se však nechtěl zlu bezbranně podávat a ve svém nejznámějším a snad také nejstarším spise O boji duchovním, také ve spisku O trojím lidu řeč se snažil hledat cestu ke spravedlivějšímu uspořádání vztahů ve společnosti.

Milada Kadůrková

Neobvyklé vztahy

O některých zvířatech se traduje, že jsou odvěkými nepřáteli, třeba psi a kočky. Můj spolužák měl vlčáka, který kočky clevědomě lovil a zabíjel. Zvláštní bylo, že ho tahle vášeň nakonec stála život. Kamarád ho venčil v parčíku u vinohradského pivovaru, který končí nízkou zdí, za kterou je několikametrový propad do sestupného schodiště. Kočka skok hravě zdolala, ale psí lovec se smrtelně zranil.

Ale už jste si jistě všimli, že se i tak rozdílní živočichové mohou spřáteli-

lit, zvláště když se poznají v mládí. B. Pisingerová zajímavě referuje na internetu o takových nečekaných vztazích mezi živočichy. Podle izraelských zoologů hlásí prý 66 % domácností, které chovají pohromadě psy a kočky, dobré vztahy mezi těmito zvířaty. Napomáhá tomu, když se kočka seznámí se psem během prvního půl roku svého života. Věk psa prý nehraje roli, ale obec-

ně platí, že zvířata, která se poznají ještě jako mláďata si na sebe lépe zvykají. Zvláštní přátelé si mohou někdy hrát, že to vypadá jako opravdový zápas, ale neublíží si zuby ani drápy. Kdo viděl, jak si dospělá kočka ošklivě „hraje“ s chycenou myší, dříve, než ji utratí, je překvapen fotografiemi, kde si kočka s myší hraje jako s kamarádkou a neublíží jí.

Možná jste také viděli video, kde domácí kachna krmí svou vlastní potravou kapry v rybníčku, pěkně jim to podává zobákem do úst. Nebo fotku slepice, která ochotně zahřívá malá psí štěňátka. Dojemný příběh se odehrál v domě veterináře v Sydney v Austrálii. Lékař přijal do péče dvě mláďata tygra bengálského a jedno kotě pumy, které jejich matky v období přívalových dešťů opustily. K překvapení veterináře se opuštěných mláďat ujal jeho pes, německý ovčák, jak by byl jejich otcem. Je známo, že zvířecí matky se občas starají o osiřelá mláďata téhož dru-

hu. Vzácněji se vyskytuje mezidruhová adopce živočišného sirotka. V Sao Paulo v Brazílii našli zoologové párek malp kapucínských, které se ujaly jiného opičího sirotka, mláděte kosmana. Tým výzkumníků kytovců pozoroval v oblasti Francouzské Polynésie samici delfína, která během více než tří let pečovala kromě vlastního potomka ještě o osiřelé mládě jiného delfínovce, elektry tmavé. Prohlédněte si několik obrázků takových pozoruhodných kamarádství. Máte-li počítač, naleznete jich tam mnohem víc.

V živočišné říši je to ovšem vždy něco výjimečného, ale i tak nás to může oslovit, když pozorujeme až nenávistné přehrady mezi lidmi. Sama biologická genetika nás poučuje, že veškeré bláboly o čistotě nějaké lidské rasy jsou nesmysl. Je prokázáno, že genetické rozdíly mezi lidmi téže rasy mohou být větší, než odlišnosti mezi rasami. Výzkumy ukazují, že např. v Evropě neexistují čisté rasy. Např. my Češi v sobě máme kromě slovanských genů také keltské, německé i židovské vlohy. Zpracování 182 vzorků placent žen různých ras ze všech světadílů počítačovým programem vyústilo v poznání, že všechny pocházejí z jedné pramatky. Genetici z university v Berkeley v Kalifornii ji nazvali „Mitochondriální Eva“.

Vzpomínám, jak mě překvapilo, když se v jednom církevním shromáždění v Anglii před námi objevil anglikánský biskup s manželkou, „typičtí“ Britové, se svým osvojeným synkem černým jako uhel. A ještě víc mě udivilo, když jsem byl pozván ke kolegovi z kalifornské university do jeho soukromého domu. On byl „typický“ nordický Germán jménem i vzhledem, jeho manželka - milá černoška. Syn byl pěkný, trochu snědý mládenec, prostě krásná rodina.

Když otevřeme Bibli, dovídáme se, že lpění na čisté židovské rase bylo také problematické. Velký vůdce Izraele ze zajetí Mojžíš měl za manželku Midjánku a dokonce se rád řídil radou svého tchána, jak organizovat cestu do zaslíbené země. V rodokmenu velkého krále a skladatele žalmů Davida byla i vysvobozená pohanka, nevěstka z Jericha, Rachab a Moábka Rút, která byla přímo královou babičkou. K nejvěrnějším vojákům Davida, když krále pronásledoval vlastní syn, patřil Filistínec Itaj Gatský, tedy krajan Goliášův (2 S 15, 19 n). Je dojemné číst, jak ohleduplně vysvobodil černoch Ebedmelek se svým oddílem Jeremjáše z hluboké cisterny, v níž proroka chtěli umořit hladem izraelstští šlechtici (Jr 38, 7 n). A do samotných počátků misie patří vyslání

diakona Filipa za etiopským ministrem financí (Sk 8,26-40), který pak asi přinesl křesťanství do své země. Pán Bůh zřejmě nedělá rozdíly mezi lidskými rasami, ani mezi lidmi různého společenského postavení. Ba zdá se, že chudí, opovrhovaní a bezmocní lidé měli u Pána Ježíše vždy přednost. S kananejskou pohankou, která ho prosila o uzdravení dcery, jednal Ježíš z počátku obezřetně, zkoušel její postoj. Když se ukázala její pokora, ocenil její víru a dcerku uzdravil (Mt 15, 21-28). Nebál se hovořit i bydlet s opovrhovanými Samařany (J 4, 39-42) a ve známém podobenství dal Samařana za příklad tam, kde židovští bohoslovci zklamali (L 10,29 n).

Je mně smutno z našich politiků, kteří si získávají přízeň publika tím, že prohlašují: „Nepřijmeme ani jednoho přistěhovalce ze zemí Blízkého východu“.

Naopak rád vzpomínám, jak nám při jednom ekumenickém adventním sejití v náchodském divadle představil evangelický farář muže středního věku, vzdělaného Syřana, který se i s rodinou k nám dostal a už nějaký rok tu pracoval. Mluvil slušně česky a na dotaz, jaké má vztahy s českými sousedy, prohlásil, že se k nim všichni chovají velmi dobře.

Tak si říkám, že nám Stvořitel ukazuje i na těch zvláštních zvířecích kamarádech, jakou od nás očekává vzájemnou snášenlivost a toleranci.

A k tomu mě těší to, že mezi průkopníky široké misie mezi pohany vynikali čeští bratrství emigranti, které svět dosud zná jako Moravany. Kdosi nám vyprávěl, že v Africe se mu představil tmavý domorodec: „I am Moravian“.

Pavel Javornický

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace: Soukenická 15,
110 00 Praha 1, tel.: + 420 770 624 052,
e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 592 Kč, jednotlivé číslo 13 +3 Kč. Č.ú.: 2101709261/2010
Redaktorka: Helena Bastlová
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne: Grafotechna plus, s. r. o.
Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p.
bezplatná infolinka 800 300 302
adresa pro písemný styk:
Česká pošta oddělení periodického tisku
Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: ADLEX s.r.o.
Xaveriova 1888/45, 150 00 Praha 5
tel.: 251566451; 603716570
Fax: 251566451, e-mail: adlex@adlex.cz
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X